

מ"ת 14280/04/17 - לורי שם טוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 14280-04-17 ישראל נ' שם טוב (עציר) ואח'

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
המבקשת	לורי שם טוב
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

בקע

נגד המבקשת ושניים אחרים הוגש ביום 6.4.17 כתב אישום המבטא מסכת ארוכה של מעשים חמורים שמהותם היא פגיעה קשה באנשי ציבור, שופטים, עובדים סוציאליים ואנשי אכיפת חוק. הפגיעה בהם מתבטאת בהפצת השמצות, הכפשות, וביטויים שהם הרבה מעבר להעלבה השפלה. הואיל ועובדות כתב האישום צוינו במספר החלטות שונות בקשר להליכים אלה, לרבות בהחלטתי מיום 26.10.17, לא מצאתי לחזור עליהם. בצמוד לכתב האישום הוגשה בקשה למעצר עד תום הליכים. בהחלטתי מיום 26.10.17, הריתי על מעצר המבקשת עד תום ההליכים. ערר שהוגש על החלטה זו נמחק, לפי שבא כוח המבקשת ביקש לחזור מן הערר, בהחלטה מיום 22.11.17.

בתאריך 11.12.17 הגישה המבקשת בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר. על פי בקשה זו, מצא בא כוח המבקשת לציין שמות של מפקחים אשר יש וישמשו כמפקחים בחלופות מעצר. בא כוח המבקשת ביקש להורות לשירות המבחן להכין תסקיר אשר תכליתו היא לבחון התאמת המפקחים המוצעים. ואכן, כך היה, והריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר שיבחן חלופות מעצר. משהוגש תסקיר כפי החלטתי, קבעתי הדין בבקשה לעיון חוזר ליום 15.1.18.

משום האמור בתסקיר ובקשת בא כוח המבקשת לקבל ולהגיש חוות דעת פרטית באשר לאפשרות שחרורה ממעצר לחלופת מעצר, נדחה הדיון ממת לעת, עד אשר התקיים דיון ביום 22.3.18. בדיון זה הגיש בא כוח המבקשת חוות דעת פרטית שנערכה על ידי ד"ר נמרוד שני וגב' דנה קייזר. בין התסקיר לבין חוות הדעת הפרטית קיים פער לפי שעל פי האמור בתסקיר, כל המפקחים שהוצעו על ידי המבקשת לא נמצאו מתאימים לתפקיד זה. לעומת זאת על פי חוות הדעת הפרטית נמצאו שמונה מפקחים המתאימים לכך.

בדיון האמור נשמעו טענות הצדדים, דהיינו בקשת המבקשת להשתחרר בתנאים בפקוח אנושי של ארבעה מפקחים אשר הומלצו על ידי עורכי חוות הדעת הפרטית, אל מול התנגדות המשיבה לנוכח האמור והמומלץ בתסקיר שירות המבחן.

החלטתי, לנכח העובדה שמדובר בשלילת חירות ובהיות המבקשת תקופה נמשכת, לא מצאתי להרחיב הדיבור ולחזור על נימוקי ההחלטה. ואמר אך שלנוכח עילת המעצר, דהיינו מסוכנותה של המבקשת על פי הראיות לכאורה, מצאתי כי יש לדחות את המלצת חוות הדעת הפרטית ולא להעדיפה על פני האמור בתסקיר.

נראה, מן הסתם, שהמשיבה לא הסכימה עם החלטה זו, אלא שתחת אשר תפנה בערר על ההחלטה, מצא בא כוחה לפנות בבקשה לעיון חוזר בהחלטה. לפי הטענה בבקשה זו, הבסיס לעיון החוזר הוא שהייתה חובה לשמוע את המפקחים המוצעים בטרם מתן ההחלטה, שמא בית המשפט יתרשם מהם ישירות ויחליט על התאמתם בניגוד להמלצת שירות המבחן. בא כוח המבקשת הפנה להחלטות בית המשפט העליון בעניין זה.

דין והכרעה

ספק רב בעיני אם הבקשה כמות שהיא מבססת עילה של עיון חוזר. סעיף 52(א) (לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), התשנ"ו-1996 קובע את התנאים לדין בבקשה לעיון חוזר, ואלה הם: התגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או אם עבר זמן ניכר ממת מתן ההחלטה. הא ותו לא. הנה כי כן, בקשת המבקשת אינה עונה על תנאי מהתנאים הללו. יתירה מזו, אילו היה בא כוח המבקשת מבקש מבית המשפט להתרשם מהמפקחים באולם בית המשפט, הייתי נעתר לבקשה כפי שנעותרתי לה במקרים רבים אחרים. אלא שלא כך נעשה.

מכול מקום, לנוכח העובדה שמדובר בשלילת חירות ובהיות המבקשת תקופה נמשכת, ארוכה במעצר משום שלא עלה בידה להציג חלופת מעצר הולמת, והצורך על פי החוק לבחון פגיעה פחותה יותר בחירותה בטרם הוראה על מעצר עד תום ההליכים, נעותרתי לבקשה לקיים דיון בעניין זה.

בדיון שהתקיים לפני ביום 12.6.18 התייצבו ארבעה מפקחים שהוצעו על ידי המבקשת. המפקחים נשאלו שאלות על ידי באי כוח המשיבה כמו גם על ידי בית המשפט. לאחר ששמעתי דבריהם והתרשמתי מיכולתם כמו גם התאמתם לתפקיד מפקחים, אני בא לכלל מסקנה שאין הם מתאימים לתפקיד זה.

כאן המקום להציג עיקרון בשאלה בה אנו דנים. התאמת מפקחים בבחינת חלופת מעצר, בעת שבית המשפט מגיע לכלל מסקנה כי במקרה שלפניו יש מקום לבחון חלופה, הינה תלויה עילת המעצר. רוצה לומר כי ככל שעילת המעצר היא המסוכנות, אזי על חלופת המעצר, דהיינו המפקחים על תנאי שחרור או מעצר באיזוק אלקטרוני, להיות מסוגלים ומתאימים כדי לאיין המסוכנות. ממילא עולה עיקרון משנה והוא בחינת מקור המסוכנות, בשאלה האם נובעת היא מעבירות אלימות או סמים וכי'?

ומן הכלל אל הפרט, התאמת המפקחים במקרה שלפנינו, מחייבת בירור האם המפקחים המוצעים מתאימים ויש בכוחם לאיין את המסוכנות הטמונה במבקשת כפי שאמור, הוצעו ארבעה מפקחים.

המפקחת הראשונה אשר מסרה עדותה לפני בית המשפט הינה גב' נחמה דראב ברקוביץ. מתוך עדותה עולה כי היא שותפה למבקשת במאבקה נגד רשויות הרווחה. יתירה מזו, במסגרת מאבקן המשותף והעבירות הממורות נחקרה גם גב' נחמה דראב ברקוביץ. ראוי לעיין עין היטב בעדותה של מי שמוצעת כמפקחת.

למעשה מדובר במי שתומכת באופן נחרץ ושותפה במלא המובן באותו מאבק שמנהלת המבקשת נגד הרשויות. גב' נחמה דראב ברקוביץ מאשרת כי יצאה ביחד עם הנאשם אל כיתה האישום "לעשות שכונה" לעובדים סוציאליים. "לעשות שכונה" הינה אותן פעולות מול ביתן של עובדות סוציאליות כמו גם שופטים. גב' נחמה דראב ברקוביץ הינה למעשה חלק בלתי נפרד ממעשה של המבקשת. אכן, לא הוגש כתב אישום נגדה אלא היא אך נחקרה, אולם מבחינת התאמתה להיות מפקחת למבקשת, הרי שהתרשמותו של קצין המבחן כנכונה היא ובמקומה. אין גב' נחמה דראב ברקוביץ מתאימה לשמש מפקחת על תנאי שחרורה של המבקשת. בהיותה תומכת וחלק בלתי נפרד מהמאבק שניהלה המבקשת, על פי כתב האישום, ברור הוא שאין לאשר פיקוחה על המבקשת, מי אשר היא תומכת בה בכל לב.

המפקח המוצע השני הוא מר פרי איציק. אדם זה למעשה אינו מכיר אישית את המבקשת. כל היכרותה עמו היא מתוך פרסומים באינטרנט, אותם פרסומים על אודות מאבקה של המבקשת ברשויות. כל רצונו, כפי שהדבר עולה מדבריו בבית המשפט, הוא לגרום לשחרורה של המבקשת ממעצר, או כדבריו "אדם לא צריך להיות במעצר שהוא לא יכול לעשות מה שהוא רוצה". לדבריו, כוונתו היא לסייע למבקשת כפי שהוא מסייע לאחרים בהתנהלותם מול רשויות המדינה לרבות בהליכי בית משפט.

שמעתי דבריו של אדם זה. מבלי שיהיה בכך כדי פגיעה בו, התרשמתי כי אין הוא מתאים לשמש מפקח על המבקשת. לא אך משום שאין הוא מכיר את המבקשת אלא משום שכוונתו ומעשיו למען האחרים העומדים מול הרשויות לרבות רשויות המשפט, מצביעים על כך, שאין הוא מתאים לתפקיד מפקח. תפקיד פיקוח על תנועותיו של אדם בחינתו משוחרר ממעצר בתנאים מגבילים מחייב דיווח על עוולות, דיווח שלא נעשה בנינו דבר. לדבריו, הכיר את מאבקה של המבקשת מתוך היכרותו את המפקח השלישי המוצע הוא בן זוגה של המבקשת בשמונה השנים האחרונות מר משה שלם. הרושם העולה מתוך דבריו בעדותו הוא כי הוא מזדהה עם מעשה של המבקשת, שהם מבחינתו, כמו גם מבחינת המבקשת, מאבק צודק נגד עובדי הציבור, אשר לדעתם, רעתם קשה על המבקשת כמו על אחרים. הרושם הוא שמר משה שלם למעשה שותף מלא לאותו מאבק, אשר על פי כתב האישום, הוא מאבק שהאמצעים בהם נקטה המבקשת, כמו גם מר שלם המסייע לה, נלזזים הם. כפי העולה מתוך דבריו של מר שלם, שותפותו עם מעשה של המבקשת אינה מתבטאת אך במעשה, אלא גם במימון אותו מאבק, באופן שכרטיס האשראי שלו היה בסיס למימון מעשה של המבקשת, כך על פי דבריו לפני. בעת שביצעה המבקשת את המעשים המפורטים בכתב האישום, היו השניים בני זוג על כל המשתמע מכך. מר שלם מאשר כי בקשר לדיוני בית המשפט, נוהג הוא להעלות סרטים באינטרנט, משמע שימוש באינטרנט, וכפי העולה מכתב האישום, המצע למעשים החמורים בו, הוא האינטרנט.

אדם זה אינו ראוי לתפקיד מפקח על המבקשת. לא נכון ולא ראוי ולא הגיוני שאדם השותף לרעיון המצוי בבסיס מעשיו של נאשם, יהיה המפקח על תנאי שחרורו. יש ברעיון זה סתירה בסיסית מובהקת ועמוקה שאין לקבלה.

אשר על כן, התרשמותו של קצין המבחן באשר לאי התאמת מר שלם להיות מפקח על המבקשת כפי שבאה לידי ביטוי בתסקירו, מבוססת, נכונה וראויה ואני מקבלה.

המפקח הרביעי המוצע אשר דבריו נשמעו בבית המשפט הוא מר יעקב פלג. אדם זה מכיר, לדבריו, את המבקשת מלפני שלוש שנים בעת פעילותו כתומך באחד בשם רפי רותם. מתוך דבריו, עולה כי אותו רפי רותם הינו דמות ידועה, ונדמה כי מר יעקב פלג הינו בבחינת תומך שלו. לדבריו מר יעקב פלג, רפי רותם נאבק מול רשות המיסים בהיותו איש מודיעין ברשות המיסים, ודיווח על עוולות, דיווח שלא נעשה בנינו דבר. לדבריו, הכיר את מאבקה של המבקשת מתוך היכרותו את הנאשם השני בתוך העיקרי, מר מוטי לייבל, אשר אף הוא נאבק ברשויות מאבק למנוע הוצאת ילדים ממשמורת הוריהם. התרשמותי מאדם זה שכל רצונו הוא לסייע למבקשת להשתחרר ממעצר. למעשה אין הוא מכיר את המבקשת, ובקשתו להיות מפקח אינה אלא במסגרת התגייסותו לשחרורה. אני סבור כי אדם זה אינו מתאים לשמש מפקח על תנאי שחרורה של המבקשת. מי אשר מבקש לבצע תפקיד זה חייב שיכיר היכרות קרובה ומשמעותית את העצור; היכרות שהיא אפקטיבית למילוי תפקיד זה. תפקיד של מפקח על תנאי שחרורו של אדם מחייב סמכותיות והשפעה על העצור. בין מר פלג לבין המבקשת קיימת היכרות קלושה ביותר, וכפי העולה מתוך דבריו אין מדובר בהיכרות אישית אלא רחוקה ביותר.

סוף דבר, לאחר ששמעתי את דברי המפקחים המוצעים ובחנתי את התאמתם לשמש כמפקחים בחינה מעמיקה ומדוקדקת, הגעתי לכלל מסקנה כי אין הם מתאימים להיות מפקחים על תנאי שחרורה של המבקשת. מזכירות בית המשפט תעביר החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, ד' תמוז תשע"ח, 17 יוני 2018, בהעדר הצדדים.

